

4621

Enefte Beh. af Indst. fra Finantsubv. ang. Andragender.

4622

Maade vilde man i Løbet af 4 Aar være kommen til et Resultat om, hvorvidt det virkelig, efter at de første Vanskeligheder ere overvundne, var gaaet op for Landmændene i Nærheden af Sukkerfogerierne, at det er et Agerbrug, der kan betale sig, saa at der ikke behøves yderligere Støtte. Det er altsaa min Hovedbetragtning, at man ved her at lægge en Skat af den nuværende Størelse paa Sukkerproduktionen har hindret Landmændene i den frie Brug af deres Eiendomme, og det er dette, som stiller Sagen ganske anderledes og maa sjerne enhver Sammenligning med, hvad man ellers anser det for rigtigt at gjøre paa det industrielle Omraade.

Ansvar: Jeg skal ikke komme ind paa Sukkerspørgsmaalet i dets Helhed, men kun gjøre en enkelt Bemærkning til det ærede Medlem, som først omtalte det, nemlig det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgfreds (Lauher). Han fremsatte den Betragtning, at det ikke kunde være Statens Sag, naar et eller andet industrielt Anlæg var baseret paa en Feilregning, da at træde til for at dække denne Feilregning. I den Henseende kan jeg fuldstændig være enig med ham, men det, som har bevirket, at jeg kunde deltage i den Indstilling, der er gjort til Thinget, er, at den Feilregning, som her har fundet Sted, efter min Mening væsentlig kun er kommen tilstede, fordi man ikke har kunnet gjøre Regning paa, at man her, hvor man ellers gjør sig saameget til af at sty Doftriner, skulde gaa i den Grad doftrinært tilværts, at man havde overset Erfaringerne i andre Lande. Det er dette, man har gjort, og det er dette, som har ledet til Feilregning i et Anliggende, i hvilket der ogsaa efter vor Formening ligger Noget, der har en almen Statsinteresse. Naar det ærede Medlem spurgte, om man da vilde understøtte lignende Fabriker, som herefter maatte reise sig andre Steder paa det samme Omraade, da skal jeg dertil sige, at der neppe vil være nogen stor Opfordring for Fabriker til at reise sig paa den Basis, som her er givet; thi dersom det kun skal være saaledes, at Staten giver et Tilskud, som den kræver tilbage siden efter, naar Fabrikken har arbejdet sig op til at give en Rente af 4 pCt. af sit Anlæg, saa antager jeg ikke, at Mange ville fristes til at komme ind paa en saadan Anvendelse af deres Penge. — Anledningen til, at jeg begjærede Ordet, var egentlig den ærede Ordførers Foredrag med Hensyn til Indstillingerne under Nr. 3 og 11. Den ærede Ordfører udtalte i sin Advarsel til Thinget

mod at komme ind paa disse Indstillinger, at, naar man først begyndte at røre ved de Smaas Pensioner, kunde man løbe Fare for, at dette kunde drage Følger efter sig ogsaa i andre Retninger, og vi havde allerede en saa stor Pensionsbyrde, at det ikke var værd, at den blev større. Jeg er nu i den Henseende ganske forskjellig fra den ærede Ordfører. Jeg mener, at man ikke skal straffes for en Henstilling, som man anser for billig og retfærdig; thi ellers skal man ikke gaa ind paa den. Men man skal ikke lade være at undersøge Spørgsmaalet alvorlig, fordi det kunde drage Følger efter sig, som man ikke synes om. Nu har det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgfreds (Eugen) for de her Paagjældendes Vedkommende gjort opmærksom paa den specielle Grund, der for dem foreligger til at henstille dette Andragende til den hviiterede Marineminister, og jeg skal derfor ikke komme ind derpaa; men da det sandsynligvis er sidste Gang, at jeg vil kunne have Leilighed til at udtale mig om denne Sag i Almindelighed, skal jeg med et Par Ord udtale mine Anskuelser i saa Henseende. Det er jo bekendt nok, at disse ere ikke lidet forskellige fra dem, der næres distnok af flere af Thingets Medlemmer. Jeg mener, at den Pension, som Staten giver sine Embeds- og Bestillingsmænd, maa staa i et vist Forhold til Formaalet, og naar man ser hen til, i hvilket Forhold Pensionen i Almindelighed — det gjælder ikke om det her foreliggende Tilfælde, thi her er der ikke noget bestemt Forhold — staar til Lønnen, saa maa Meningen være den, at give de Vedkommende et i Forhold til deres tidligere Stilling tarveligt Livsophold, naar de ikke længere ere istand til at tjene Staten. Pensionen er nu ansat i Penge, men den maa være ansat saaledes under den Forudsætning, at den kan fyldestgjøre det Formaal, der er tilfattet. Sæt, at en Arbeids giver siger til en Arbejder, som har opslidt sine Kræfter i hans Tjeneste: Jeg skal sørge for, at Du ikke kommer til at falde fattigvæsenet til Byrde, men at Du faar et i Forhold til Dine Livsvilkkaar nødtøftigt Ophold; der har Du 100 Rd. om Aaret, de ville efter Dine Forhold være tilstrækkelige. Nu forløber der nogen Tid, og det viser sig, at de 100 Rd. ikke ere tilstrækkelige; men at samtidigt Arbeids giversens Indtagter af hans Bedrift ere stegne betydelig. Hvad vilde da være naturligare, end at Arbeids giveren sagde: Min Mening var ikke netop at give Dig 100 Rd. om Aaret, men at skaffe Dig et nogenlunde nødtøftigt Livsophold, derfor